

Script: The contents of Freedom of Religion or Belief – the right to manifest religion and beliefs

**ආගම ඇඳුනීමට හා විශ්වාසයන් දැරීමට අයිති අයිතියට
අයුතුලත් වන දෑ - ආගම හා විශ්වාසයන් පිළිබඳ ප්‍රකාශ
කිරීමට අයිති අයිතිය**

ආගම ඉගෙන්වීම්, පුහුණු කිරීම්, වන්දනා කිරීම් සහ අනුගමනය කිරීම් පිළිබඳව ඔබේ තිබෙන
විශ්වාසයන් ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති නිදහසල ආගමික ඇඳුනීම් හෝ විශ්වාසයන් දැරීම් වල ඇති
නිදහසේ දෙවන මූලිකාංගය ලෙස හඳුන්වනවා. මෙය, ආගම ඇඳුනීමේ හෝ විශ්වාසයන් දැරීමේ ඇති
ඛාතිර පැටිකඩික් ලෙස හඳුන්වනවා. ආගම ඇඳුනීම් හෝ විශ්වාස දැරීම් හෝ වෙනස් කිරීමට ඇති
අයිතිය මෙන් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය නියතයක් තොවේ. සමහර තත්ත්වයන් තුළ දී වීම අයිතිය සිම්ත
විය හැකියිග

ඇඳුනීම් හෝ විශ්වාසයන් ප්‍රකාශ කිරීමේ මාධ්‍ය ලෙස වචන හා ක්‍රියාවන් යොදු ගන්නවා. අන්තර්ජාතික
මානව නිමිකම් නිතිය මගින් වම අයිතිය ප්‍රසිද්ධියේ හෝ පොදුගැලීකව, තත්ත්වම හෝ අන් අය සමග
වක්ව ඒ පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට මිනිසුන්ට අයිතිය ලබා දෙනවා.

මිත අදහන ආගම හෝ විශ්වාසයන්ට අදාළව සිදුකරන සාමූහික වන්දනා හා සම්ප්‍රදායන් සමග
ප්‍රජාවක කොටසක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමටත්ල තත්ත්ව හෝ සාමූහික ව යායා කිරීමටන් ඔබට අයිතියක්
තිබෙනවා.

වම ප්‍රජාවටත් අයිතිවාසිකම් තිබෙනවා - ඔවුන්ගේ සාමාජිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් විතරක් නොවේ,
රාජ්‍යයට අභ්‍යා අයිතිවාසිකම් තියෙනවා. මෙහිදී විශේෂයෙන්ම ඔවුන්ට නෙතික අනන්‍යතාවයක් ලබා
දීම තුළින් ප්‍රජාවටත් බැංකු ගිණුම් පවත්වාගෙන යාමට, මිනිසුන් දේවයේ යොදුමට, තමන්ගේම
ගොඩනැගිලි හෝ ආයතන පවත්වාගෙන යාමට හැකි වන බව රජය සහතික විය යුතුයි.

තනි පුද්ගලයින්ට හා කණ්ඩායම්වලට ආගමික ඇඳුනීම්ල ආගමික විශ්වාසයන් පිළිපැදීමට හෝ ප්‍රකාශ
කිරීමට විවිධ තුම තිබෙනවා, වික්සන් පාතින්ගේ විශේෂයෙන් විසින් ව්‍යවත් ආරක්ෂා කරන ලද තිය
පිළිබඳ උදාහරණ සින්ස තරම් ලබා දී තිබෙනවා:

- වන්දනා කිරීමට, උත්සව සැමරීම සහ විවේක දින අනුගමනය කිරීමට විකට වික්වීම
- ආගමික ඇඳුම් ඇඳුම් සහ විශේෂ ආහාර වේල් ගැනීම.
- වන්දනා කිරීම සඳහා පුරුෂීය ස්ථාන තිබීම, සුසාන තුම් තිබීම සහ ආගමික සංගේත
පුද්ගලිකයන් කිරීම.
- සමාජය තුළ කාර්යනාරයක් ඉටු කිරීම, උදාහරණයක් ලෙස ප්‍රණානා පිහිටුවීම.
- ආගම් හෝ විශ්වාසයන් ගැන කඩා කිරීමල ඉගෙන්වීමල නායකයින් පුහුණු කිරීම හෝ පන්
කිරීම.
- ඔබේ විශ්වාසයන් ගැන ලිවීම, ප්‍රකාශයට පන් කිරීම හා වකාශේන කිරීම.
- පාතික හා පාත්‍යන්තර මට්ටම් ආගමික ඇඳුනීම් පිළිබඳ ගැටළ සහ්තිවේදනය කිරීම.
- ඔබට ස්වේච්ඡාවෙන් දෙන පරිත්‍යාග විකතු කළ හැකි වීම

මේ වෙළාවේදී ඔබ කියයි මෙය විශිෂ්ට දෙයක් කියලා - මේවා මගේ ප්‍රජාවට අවශ්‍යම ආකාරයේ අයිතිවාසිකම් කියලා

ඔබ කනස්සල්ලට පත්වෙනවා වන්නට ත් පුළුවන්! තම සාමාජිකයන් මරුදුනය කරමින්ල පාලනය කරමින්ල වෙනත් අය ගැන වෙටරය හෝ ප්‍රවිත්ත්බන්වය ප්‍රවැරදහය කරන කණ්ඩායම් ගැන කුමක් කිව හැකිදා? ඔවුන්ගේ විශ්වාසයන් පතුරුවා හැරුමට ඔවුන්ට තිද්දාස තිබෙනවාද?

මම මේ සඳහා ප්‍රතිචාර දෙකක් දෙන්න කැමතියේ

සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ 5 වන වගන්තිය මගින් වික් අයිතිවාසිකමක් වෙනුවෙන් තවත් අයිතියක් කැප කිරීම තහනම්කරලා තිබෙනවාග වම නිසා ආගම ඇඳුම්මට හෝ විශ්වාසයන් දැරීමට ඇති තිද්දාස නිසා මිනිසුන්ව මරුදුනය කිරීමට, ප්‍රවිත්ත්බන්වය උසිගැන්වීමට හෝ ප්‍රවිත්ත්කාර තියාවන් කිරීමට රාජ්‍යයට, කිසිදු ප්‍රදේශලෙසෙකුට හෝ කණ්ඩායමකට අවසර නැහැග

ඇත්තේන්ම බොහෝ රජයන් හා කණ්ඩායම් බලය හෝ මරුදුනය භාවිතා කරනවා. නමුත් ආගමික හෝ විශ්වාසයේ තිද්දාස ඔවුන්ට විසේ මරුදුනය කිරීමට අයිතියක් බඩා දෙන්නේ නැහැ. විය පවතින්නේ රීට පටහැනිවයි, මරුදුනයෙන් හා ප්‍රවිත්ත්බන්වයෙන් පිඩාවට පත් වුවන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහායි.

දෙවනුව, ඔබේ විශ්වාසයන් තබා ගැනීමට හා තෝරා ගැනීමට ඇති අයිතිය සීමා කළ නොහැකි උනත්, අදහන ආගම හෝ දුරන විශ්වාස ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති අයිතිය සීමා කළ හැකියිග නමුත් 18 වන වගන්තිය අනුව මෙය කළ හැක්කේ නීති හතරක් අනුගමනය කළ විට පමණයි:

මේ සඳහා වන සීමාව නීතියෙන් බඩා දිය යුතු අතර, අනෙකුත් ප්‍රදේශලයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය, තවද වෙනස් කොට සැලකීමකින් තොරව හා විය විසඳීමට අපේක්ෂා කරන ගැටුවට සමානුපාතික විය යුතු වේ.

මේවා ඉතාම වැදගත් නීති. එවා නොමැති නම්ම රජයන්ට තමන් අකමති ඕනෑම කණ්ඩායමක් හෝ ව්‍යාවහාරයක් සීමා කිරීමට හැකියාව තියෙනවා.

සීමාවන් පැනවීම සිදු කළ යුත්තේ කිසියම් දෙයක් සඳහා කළහැකි වෙනත් කිසිම විසඳුමක් නොමැති විට මිසක් රාජ්‍ය පාලනය සඳහා භාවිතා කරන මෙවලමක් ලෙස නොවයි. කනුගාවුවට කරණාව බොහෝ රජයන් මෙම නීති නොසුලකා භැංශමයි, ආගම ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති අයිතිය රාජ්‍යයන් විසින්ම උල්ලංකණය කිරීම පිළිබඳ ව උඩාහරණ ගණනාවක් දැක්විය හැකියි.

ලියාපදිංචිය සඳහා පනවා ඇති සීමාකාර නීති ප්‍රධාන ගැටුවක් වෙනවා. සමහර රටවල අදහන ආගම් හෝ විශ්වාස ලියාපදිංචි කර තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එවා ලියාපදිංචි කර තිබීම නිසා පිළිපැදිමට අයිතියක් දී තිබෙනවා. මෙය ජාත්‍යන්තර නීතිය කඩ කිරීමක් ලෙස සැලකනවා. ලියාපදිංචි කර තිබීම කිසි විටෙකත් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය සඳහා පූර්ව කොන්දේසියක් විය යුතු නැහැ. ලියාපදිංචිය තිබිය යුතු වන්නේ අවශ්‍ය ප්‍රජාවන් සඳහා නොතික ප්‍රදේශලභාවයක් සැපයීම සඳහා පමණයි.

බොහෝ අවස්ථාවල, ලියාපදිංචි නොකළ ආගම් තහනම් කරන රටවල එවැනි කණ්ඩායම් වලට ලියාපදිංචිය අපහසු කරන සීමාකාර නීති පනවා තියෙනවා. උඩාහරණයක් විදිහට, කසකස්තානයේ ලියාපදිංචි නොකළ ආගම්ක තියාකාරකම් තහනම් කර ඇති අතර බොහෝ කණ්ඩායම්වලට ලියාපදිංචිය ලබා දී ලා නැහැ. විශිද්ධ තමන්ගේ ආගම්ක ප්‍රජාවේ බැහැර කෙනෙකු සම්ග ආගම ගැන කඩා කිරීම පවා නීති විරෝධී වන අතර භාවිතයට පෙර සියලුම ආගම්ක සාහිත්‍ය පර්ක්ෂාවක් සිදු කරනවාග මෙය සියලුම ආගම්ක ප්‍රජාවන්ට බලපායි.

රජයන් විවිධාකාරයෙන් ආගම්ක වත් පිළිවෙත් සීමා වලට සීමා පනවයි. වියටිනාම රජය විසින් මුද කපොලු යොදා නොඟ හාඩ් :නද් තද්* බොඳේදියෙන්ට ඔවුන්ගේ විකම වෙටන්සයට පිවිසීම අවහිර කරල තියනවාග සවිද්ධ අරාධියේ, මුස්ලිම් නොවන ආගම් වන්දනා කිරීම් තහනම් කර ඇති අතර, තමන්ගේ ආගම ඇඳුහීම සඳහා වූ රස්ක්වීම් වැටුළුමෙන් සමහර සංකුමත්තාක කම්කරුවන් අත්තඩ්බංගුවට ගෙන

පිටවහල් කරල තියනවාග වීනයේ සහ ඉන්ද්‍රියාවේ සමඟ පුද්ගලික වල ඇති ආගමික ගොඩනැගිලි බලධාරීන් විසින් කඩා දමා තිබෙනවා.

අන්තවාදය පිළිබඳ රැකියානු නීති යටතේ සාම්කාම්ව ආගමික විශ්වාසයන් ඉදිරිපත් කරන බොහෝ ප්‍රකාශන ද අනුත්ව ප්‍රකාශන දහස් ගණනක් තහනම් කරල තිබෙනවා. කිසියම් ගුන්තයක් තහනම් කර ඇත්තැයි පවා පරික්ෂා කිරීම කළ නොහැකි ව්‍යවත් වේවා සහ්තකයේ තබ ගැනීම නිසා දඩ්, සිරගත කිරීම් හෝ ආගමික ප්‍රජාව පවා තහනම් කිරීම කළ හැකිය. යම් ආගමික විශ්වාසයක් කුමන ස්ථානයකළ කවුරුන් සමඟ බෙදාගත හැකිද, යන්න පිළිබඳව ද දැක් සීමාවන් පනවා ඇත.

ප්‍රංශයේ සමඟ නගරවල නගරාධිපතිවරු මහජන සාමය මත පදනම් වෙලා මුහුණ හැර මුළු සිරුරම ආවරණය වන පිහිතුම් ඇඳුමක් වන ඉමරනසඩස බුරුකින් තහනම් කිරීමට උත්සාහ කළා. විම නීතිය ඉහළ පර්පාලන අධිකරණය විසින් අවලංගු කළ නමුත් මුහුණ ආවරණය වන පරිදි ඇඳුම් ඇඳුම තහනම් කළා. සමඟ යුරෝපීය රටවල යේක්ක සහ ත්‍යැයැරුක්මවයේට තහනම් කර තිබෙනවා.

ආගම ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ඇති අයිතිය සාමාජයේ සිටින විවිධ මිනිසුන්ගේ සහ කණ්ඩායම්වල ක්‍රියාකාරකම් නිසා සීමා වෙලා තියනවා. යුරෝපීය රටවල් 9 ක යුදෙවිවන් 5000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් යොදා ගෙන කරන ලද සම්ක්ෂණයකදී 22% ක් කියා සිටිය තමන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා ඇති බය නිසා කිහිපා නසවල් වැනි ආගමික ඇඳුම් ඇඳුමෙන් වළකින බවක්. මේ අමතරව රටවල් කිහිපයක යුදෙවී සුසාහ භූම් විනාශ කර තිබෙනවා.

රිජජ්‍යාව, පාකිස්තානය සහ හයිපෝරියාවේ සමඟ පුද්ගලික වල ඉස්ලාම් ආගමේ නාමයෙන් ප්‍රවිණ්ඩි ක්‍රියා සිදුකරන ඉස්ත කණ්ඩායම් විසින් විල්ල කරනු බෙන ප්‍රකාරවලට බියෙන් ජනය පුළුත්තිය ස්ථානවලට යාමට බයක් දක්වනවා. මධ්‍යම අප්‍රිකානු ජනරාජයේ සමඟ පුද්ගලික සිටින ජනය, සාමූහික සිඛරාභා යාජා සඳහා සහාය නොවන්නේල මුස්ලිම්වරුන් ඉලක්ක කරගෙන සරින්කාමීන්ගේ විල්ල වන ප්‍රහාර නිසා යි.

සාරාංශයක් ලෙස, ආගමක් හෝ විශ්වාසයක් ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති නිදහස හරහා වාචිකව සහ ක්‍රියාවන් මගින් ඔවුන්ගේ ඇදුනීම් හෝ විශ්වාසයන් පිළිබඳ ප්‍රකාශ කිරීමට හැකි වන නිසා පුද්ගලයන්ගේ සහ කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වෙනවා. මෙය පොදුගලිකව සහ ප්‍රසිද්ධියේ කළ හැකි දෙයක්. ආරක්ෂා කර ඇති නාච්චරයන් පිළිබඳ උත්සාහරණ රාජෝයක් මානව හිමිකම් ලේඛන තුළින් බඩා දෙන අතර, කණ්ඩායම් සඳහා වඩාත්ම වැදගත් ආරක්ෂාවක් වන්නේ නීතිමය අනන්‍යතාවයක් සඳහා ඇති අයිතිය වේ.

ආගම හෝ විශ්වාසය ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති අයිතිය සීමා කරන්නට පුත්වන් වන්නේ විම සීමා කිරීම නීත්‍යානුකූල බවත්, අනෙක් පුද්ගලයින් ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය බවත්, වෙනස් කොට සැලකීමකින් තොරව භා විය විසඳන ගැටුවට සමානුපාතික බවත් පෙන්වා, ඒ සඳහා ඉතා දැක් නීති මාලාවක් අනුගමනය කරමින් පමණි.

කනාලුවට කරනු නම්, ලොව පුරා බොහෝ රජයන් මෙම නීති අනුගමනය නොකිරීමයි. ආගමික ඇඳුනීම් හෝ විශ්වාසයන් දැරීම් සම්බන්ධව ඇති ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය රජයන් සහ සාමාජයේ ඇති කණ්ඩායම් විසින් උල්ලංසනය කරනු ලැබේ.

ආගම් හෝ විශ්වාසයන් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය පිළිබඳ වැඩි විස්තර, මානව හිමිකම් ලේඛන ද ඇතුළුව, වෙබ් අඩවියේ ඇති පුහුණු උත්‍ය වලින් ඔබට සොයාගත හැකි වේවි.